

de opgeloste eiwitstoffen en niet in de bloedlichaampjes te zoeken. Verder spuit hij geen honden-serum in, maar geiten-serum, omdat dit laatste, zooals uit opzettelijke proefnemingen bleek, veel minder schadelijk op de bloedlichaampjes van den mensch inwerkt. Met dit aseptisch opgevangen en gecentrifugeerde geiten-serum, dat, zooals hij opmerkt, lang niet altijd gemakkelijk te krijgen is, wordt nu dagelijks een subcutane injectie verricht van hoogstens 80 C.C. De resultaten zal Schrijver later mededeelen.

FOKKER.

INGEZONDEN.

Geachte Redactie!

Mag ik naar aanleiding van een schrijven uit Davos in het Weekblad van 7 Febr. U om opneming van het volgende verzoeken?

De publicatie van het door mij aan collega VAN HOORN medegedeelde (zie Binnenland, *Ned. Tijdschrift voor Geneeskunde*, n°. 4, Dl. I. 1891) geschiedde zonder mijn voorkennis, het zal hem echter evenals mij verwonderd hebben, dat aan deze weinige woorden zóóveel waarde zou worden toegekend, de moeite eener bijzondere replek waardig.

Hoewel ik het geschrevene volstrekt niet terugneem, integendeel het nogmaals herhalend, acht ik mij nu toch verplicht ter voorkoming van onjuiste gevolgtrekkingen er aan toe te voegen, dat hoezeer ook tevreden omtrent de voorloopige resultaten bij de behandeling met tuberculine — een opvallende, snelle beterschap zooals hier anders niet verkregen wordt, en in gevallen die vóórdien achteruitgaande waren — toch positieve eind-resultaten, nu na ruim twee maanden behandeling, nog niet door mij verkregen zijn. Ten minste van volkomen genezing ben ik nog in geen enkel geval verzekerd.

Den schrijver uit Davos niet bevoegd achtend om over de KOCH'sche behandeling in het openbaar zijn meening uit te spreken, waar het deze hier aan de gelegenheid om voldoende, zelfstandige waarnemingen te doen, geheel ontbroken heeft, — meen ik ook ten opzichte van zijn verder schrijven het gewone stilzwijgen te mogen bewaren.

Hopende later bepaalde mededeelingen omtrent afdoende resultaten bij verschillende wijzen van behandeling te kunnen mededeelen.

Gelooft mij intusschen

Hoogachtend

Uw. Dw.

Davos-Platz, 10 Febr. 1891.

Dr. H. TEN CATE HOEDEMAKER.
